

آبله گاوی = واکسین

عامل این بیماری ویروسی است بنام **ارتوپکس ویروس**. آبله انسان، گاو و اسب از یکدیگر متمایزند. عوامل این سه بیماری بسیار به یکدیگر نزدیکند و تفاوتی که در حدت آنها دیده میشود، در اثر عادت کردن به میزبان مخصوص در آنها ایجاد شده است. امروزه از میزان پراکندگی آبله گاوی به مقدار زیادی کاسته شده است و بیشتر واگیری‌ها مربوط به **آبله کاذب گاوی** یا **تورم بافت پستان قرچه‌ای** میباشد که علایمی شبیه به آبله گاوی دارند. خسارات این بیماری مربوط به ناراحتی حاصل در موقع شیردوشی به علت مجروح بودن نوک پستان و یا در اثر اورام پستانی است که در اثر سرایت جراحات آبله به عضلات اسفنکتر نوک پستان بوجود می‌آید. شیر گاوان مبتلا برای مصرف انسان مناسب و بدون خطر است.

راه انتقال و طرز ایجاد بیماری:

بیماری بوسیله افقی و از گاوی به گاو دیگر به وسیله دست آلوده و دستگاههای شیردوشی و یا حشرات منتقل میشود.

پس از یک دوره کمون 3 تا 6 روزه، پرخونی در نوک پستان ایجاد میشود، سپس دانه‌های سفید، برجسته و کم رنگی تولید میشود که اطراف آنها را پرخونی فرا گرفته است. آنگاه دانه‌ها تبدیل به طاول زردرنگی میشوند که وسط آنها کمی فرورفته است.

در اثر ترکیدن طاولها، قرحه بوجود مي‌آيد که پس از خشک شدن، دله کلفت، ضخيم، قرمز و محکمی روی آنرا مي‌پوشاند.

علائم بالینی:

جراحات مشخص بیماری در مرحله خشک شدن جراحات، بیشتر جلب نظر مي‌کند. زیرا طاولها اغلب در هنگام شيردوشي مي‌ترکنند.

قطر دله‌های آبله در حدود 1 تا 2 سانتی متر است که عموماً ضخيم، محکم و به رنگ قهوه‌ای مایل به زرد تا قرمز مي‌باشند. محل این جراحات معمولاً محدود به نوک و قسمت پائین غده پستانی است.

نوک پستان مجروح مي‌گردد و این امر در خروج شیر هنگام دوشیدن پستان اثر مي‌گذارد و گاو در هنگام دوشیدن ناراحت است.

جراحات ظرف 2 هفته التیام مي‌يابند ولی اگر توده‌های جراحات به طور مجتمع باشند گاهی تا یکماه و يا بیشتر نیز باقی مي‌مانند.

در گوساله‌های شیر خوار ممکن است جراحات در اطراف دهان ایجاد شوند و در گاوان نر در غلاف بیضه بروز مي‌کنند.

تشخيص تفریقي:

آبله گاوی شیوع چندانی ندارد و جراحات حاصل از آن محدود ولی شدید مي‌باشد. این جراحات دردناک هستند و معمولاً ظرف 2-3 هفته بهبود مي‌يابند.

جراحات آبله کاذب گاوی معمولاً بزرگتر و نسبت به آبله گاوی متعددتر هستند و معمولاً با درد کمتر و دوام بیشتری همراه می باشند.

بیماری را می بایست از بیماری های مانند تورم بافت پستان قرچه ای - زخم زرد پستان - تب برفکی - حساسیت به نور و آبله سیاه تفریق داد. تشخیص قطعی بیماری بر اساس بررسی های آزمایشگاهی بر روی نمونه های تهیه شده است.

پیشگیری:

ویروس عامل آبله گاوی به سرعت و در اثر تماس مستقیم انتقال می یابد. پس رعایت نکات بهداشتی و مدیریتی مخصوصاً در زمان شیردوشی می تواند موثر باشد. همچنین می توان نوک پستانها را در محلولهای الکلی و مواد گندزدا مانند املاح چهارتایی آمونیوم فرو برد.

درمان:

جهت درمان میتوان از داروهای مسکن برای تسکین درد استفاده نمود. همچنین می توان پستان را بوسیله روغنهای نرم کننده (قبل از شیردوشی) مالش داد و از پمادهای قابض پس از این عمل استفاده نمود. پماد حاوی 10 درصد **سولفات یازول** و یا روغنی که حاوی 5 درصد **اسید سالیسیلیک** است برای درمان توصیه شده است.